

prebet metu tamen extortum, professio est nulla, ib.
Talis professio est valida ex natura rei, ib.
Jure tamen ecclesiastico irrita est.
Ut professio haec sit irrita, debet metus gravis esse, seu cadens in constantem virum, ib.
Debet item esse directe immissus ad extorquendum consensum, ib.
Metus mortis naturalis ex infirmitate, vel violentiae ex naufragio, non invalidat professionem, ib.
Adultera, quam maritus juste vult affici poena mortis, nec parcit nisi religionem profiteatur, valide profitetur. Item si quis timens violentiam mortem sibi imminentem ab inimico, quam ut fugiat religionem ingreditur, ib.
Metus levius ex parte cause et objecti quantumcumque moveat vel perturbet profitentem, si non tollit usum rationis et libertatem sufficientem ad pecuniam mortaliter tam in foro exteriori, quam in conscientia, non irritat professionem, ib.
Si quis, posita causa timoris gravis, non timeret, et vell adhuc profiteri, non ex timore, sed propter alias causas, professio est valida, neque potest talis tuta conscientia liberrari jugo religionis per sententiam, ib.
Idem dicendum etiamsi ortus sit timor, quando ille non est causa profitendi, ib.
Metus reverentialis quatenus includit solam interiorem reverentiam cum quadam verecundia non irritat professionem, ib.
quatenus vero includit aliquam coactionem, irritat, ib.
Per metum cogentes aliquem profiteri quas poenas incurvant, ib.
Vide Excommunicatio.
Ut professio sit valida, requiritur voluntarius consensus religionis recipientis per eum qui potest tem habet, ib.
In casu quo non consentiat Praelatus interiorius, sed fice exterius postea id affirmanti, non tenetur religiosus credere, nec potest ad hoc ut deserat religionem; in foro exteriori non est admittenda hec causa nullitatis, ib.
Si Praelatus non fice, sed vero consensu professionem acceptavit, ex quocumque metu etiam gravi id fecerit, valida est professio, ib.
Professio ita facta non est irritanda, sive persona profitens sit digna, sive indigna, ib.
Ita per metum cogens Praelatum acceptare professionem, si persena est indigna, tenetur resarcire damnum, si illud patiatur religio vel alendo personam inutilem, vel ultra numerum eorum quos sustentare potest, ib.
Non omnis ignorantia seu deceptio ex parte profitentis reddit professionem nullam, I. 6, c. 45.
Ignorantia vel deceptio in rebus substantialibus religionis annullat professionem, ib.
Non ita ignorantia accidentalis, ib.
Importuna preces, blanditiae et similia, si non inclaudant deceptionem in substantialibus, non impediunt valorem professionis, ib.
Importuna preces seu blanditiae adjunctae timori reverentiali etiam non impediunt, ib.
Ignorantia sive dolus irritant professionem ex natura rei, metus vero ex jure positivo, ib.
Ignorantia, quamvis crassa et supina (non vero affectata), irritat professionem, non solum quando contingit per injuriosam deceptionem, sed etiam

ex alia quacumque causa naturali seu extrinseca, ib.
Ignorantia ex parte religionis circa profitentem, eadem proportione impedit vel non impedit professionis validitatem, ib.
Libertas a statu servitutis est necessaria ad professionem: servus manens servus non potest profiteri, c. 46.
Professio servi est valida, etiam inscio vel invito domino, ib.
Non obstante professione, potest dominus servum repetere, et sibi et non religioni servire cogere, ib.
Si tamen intra triennium illum non repeatat, si comode potuit, non potest amplius repetere, ib.
Ut dominus censeatur consentire in hoc, satis es quod sciat et non contradicat, ib.
Post professionem servi sine consensu domini factam, non potest dominus a religione cogi vendere seu redimere servum, nisi hac ratione et pacto pretii consensus fuerit, ib.
Si religio bona fide ignorans conditionem servi, illum recipit, non potest a domino cogi illum redimere, sed tantum reddere; si vero scienter recipit, potest cogi ad reddendum pretium, si dominus velit, ib.
Vide Excommunicatio.
Libertas a vinculo vel obligatione perpetua matrimonii consummati est necessaria ad professionem, c. 7.
Matrimonium ratum et non consummatum non impedit professionem, ib.
Si alter conjux adulteretur, alius libere potest profiteri; item quoties causa perpetui divorci datur, ib.
Matrimonio consummato durante, sine licentia conjugis facta professio est nulla ex jure ecclesiastico, ib.
Ex hac professione ita nulla adhuc manet votum castitatis; unde vivente conjuge obligatur ad non petendum debitum, et illo mortuo ad iterum non contrahendum, ib.
Vota tamen paupertatis et obedientiae non manent, sed omnino irritantur, ib.
Professio facta de licentia et legitima conversione alterius conjugis valida est, ib.
Vinculum professionis cum tribus votis solemnibus et vinculum matrimonii non sunt formaliter repugnantia, ib.
Professio facta de licentia alterius conjugis, sine conversione ejus facta, est valida, ib.
Vide Votum solemne castitatis.
Si alter conjugum, qui licentiam profitendi dedit, et non fuit conversus, votum religionis aut castitatis perpetuae emittingo socium professum petat, illi est reddendum ad usum matrimonii, ib.
Conjux dans talem licentiam, sive sciens, sive ignorantia obligationem conversionis sua a jure impositam, non potest cogi ad vovendam religionem vel castitatem perpetuam, ib.
Si tamen fecit votum simplex religionis, et nolit implere, sed repetere suum socium, non est illi reddendum; imo cogi debet ut votum implete; si vero fecit votum simplex castitatis, ut servet illud cum debita clausura, ib.
Mortuo conjuge vel converso, qui repetit, tenetur alter professorus redire ad eamdem religionem, et non ad aliam, ib.

Libertas ab Episcopali dignitate est necessaria ad professionem, ib.
Episcopus actualiter habens Ecclesiam curatam, sine licentia Papae non potest profiteri; potest vero solum electus, nisi speciali praecipo prohibetur, ib.
Episcopus confirmatus, et non consecratus, sine licentia Papae non potest profiteri, ib.
Episcopus consecratus, si jam renunciavit Episcopatu, potest sine licentia profiteri, ib.
Episcopus consecratus carens Episcopatu non per renuntiationem, sed vel quia illa Ecclesia a fide defecit, vel quia consecratus fuit solo titulo aliquius Ecclesiae, non potest sine licentia profiteri, ib.
Episcopatus impedimentum non irritat professionem, sed prohibet et impedit usum ejus, ib.
Talis professio quamvis valida, est tamen illicita, ib.
Praelati inferiores praeter Episcopum sine licentia Papae valide et liceite profiteri possunt, debent tamen illam petere a suis Episcopis, quamvis non obtineant, ib.
Abbes exempti et habentes jurisdictionem Episcopalem possunt profiteri, petita prius a Papa licentia, licet non obtenta; etiam videtur satis illam petere ab Episcopo, cui de jure deberent esse subjecti, ib.
Professio in una religione, tam ex jure naturae quam Ecclesiae impedit aliam professionem in laxiori vel aequali, non vero in arctiori, ib.
Libertas ab obligatione speciali subveniendi, vel obsequendi parentibus est necessaria ad professionem, c. 9.
Professio facta cum hac obligatione est valida, sed sub mortali prohibita; necessitas, que impedit religionis ingressum, etiam impedit professionem, ib.
Vide Ingressus religionis, Filius, et Necessitas.
Quando filius professus est cum injurya parentis jam graviter egentis, tenetur petere facultatem ad subveniendum illi, et religio dare; si autem neget, et aliud remedium commodum non sit, potest sine licentia obtenta subvenire parenti, secluso scandalo vel notabili indecentia religiosi status, ib.
Si religio vel subvenire parenti et non dare licentiam filio, potest, ib.
Si ex tali exitu religiosi sequatur religioni magnum detrimentum privativum, non tenetur dare licentiam, sed alere parentem; si vero non habeat facultatem sufficientem ad subveniendum, prudentis arbitrio videndum an cum tanto damno teneatur, ib.
Quomodo beat peti et dari talis licentia, ib.
Si licentia a superiori negetur, usque ad generalem recurrentem, imo ad Papam, si dimittenda est religio, dummodo sic recursus non sit adeo difficilis, vel sit periculum in mora, ib.
Quando gravis parentis necessitas orta est post professionem filii, tenetur illi subvenire, non vero potest mutare statum sine licentia Pontificis aut Praelati, ib.
Quando necessaria est licentia diu vivendi extra monasterium, vel dimittendi habitum, vel etiam intra monasterium, si illud est privandum utilitate magni momenti, et non superflua, non tenetur Praelatus licentiam dare, ib.
Probabile est in his casibus adhuc teneri dare licentiam, ib.

Actiones, quae non sunt directe contra regulam aut votum, possunt fieri professo ad subveniendum parenti, vel licentia non petita, si non sit moralis spes obtainendi, vel etiam negata; neque in hoc tenetur obedire, quamvis sub praecipo prohibetur, ib.

Si vero actiones sunt directe contra regulam aut votum, ad quas est necessaria Praelati dispensatio, si Praelatus injuste non dispensem, potest illas sine scandalo et occulte exercere, ib.

Non ita si Praelatus juste non dispensem, ib.
Ad omnia, ad quae tenetur filius professus respectu parentis, tenetur parentis professus respectu filii, imo tenetur succurrere filio graviter egenti post illius professionem, ib.

De obligatione fratris professi respectu fratrum vel sororum, ib.

Debita vel aliae rationes reddenda tunc impedit professionem, quando religionis ingressum, c. 10.
Hoc impedimentum non est irritans, ib.
Vide Debitor.

Debitor a principio liceite profitens non tenetur laborare, vel querere unde solvat, neque egredi, neque ad hoc licentiam petere, neque oblatam acceptare, ib.

Non tenetur etiam intra monasterium, vel propriis manibus laborare, vel cum licentia subtrahere aliquid ex datis ad proprium usum, aut petere elemosynam, et similia, ib.

Si vero habeat multa ad suum usum superflua, de quibus cum licentia libere disponere potest, probabilitate tenetur ex his solvere, non tamen ex justitia, ib.

Si religio acceptando talem professum, vel voluntarie se obligavit ad tale debitum, vel simul cum persona accepit bona ejus, tunc ipsa tenetur solvere creditoribus, ib.

Si talis debitor illicite contra justitiam professus est, non tenetur egredi, neque aliquid agere contra decentiam vel substantiam status religiosi, ib.

Tenetur vero solvere si commode potest intra religionem manens, et regularem disciplinam observans, ib.

Professus furtum vel injuriam faciens non tenetur egredi monasterio ut restituat, tenetur tamen restituere quoad commode possit, ib.

An censuræ impidiunt professionem, vide Excommunicatio.

Vide Potestas.

Olim professio facta in manibus Episcopi sine consensu religionis valida erat, ib.

Nunc in religionibus exemptis non habet Episcopus hanc potestatem, ib.

In non exemptis habet ex vi juris communis, ib.

Episcopus, vel quisvis alius de licentia habentis ordinariam potestatem, potest valide admittere professionem, ib.

Si Episcopus nomine Praelati admittat alicujus professionem sub spe ratihabitionis, professio non est valida, ib.

Ratihabitione vero secuta, et novo etiam consensu profitentis, valida est, ib.

Ut professio sit valida, debet professionem admittens habere liberam voluntatem acceptandi et obligandi religionem eo modo quo obligari debet, ib.

Ut professio perficiatur ut valeat, requiritur aliqua forma exterior sufficienter exprimens mutuum consensum religiosi, et religionis, c. 12.

Hæc forma et signum ex parte profidentis debet esse satis expressum, ut est vox humana, vel capit is inclinatio, ex parte vero Prælati ordinarie nulla verba requiruntur, sed solum aliqua demonstratio exterior, qua significet se acceptare professionem, ib. Jure communi non requiritur scriptura, ut per illam expressa professio fiat; jure autem speciali aliquarum religionum est necessaria, ib. Scriptura sufficit ad professionem validam et expressam, tamen, juxta communem Ecclesiæ consuetudinem, debet publice legi, ib. Professio, ut convenienter fiat, debet fieri coram testibus; si non fiat coram testibus, valida est stando in jure communi, ib. De necessitate formæ professionis validæ est, ut per eam exprimatur obligatio trium votorum cum traditione ad certam et determinatam religionem, ib. Necessarium est ad valorem professionis, ut forma ejus non includat conditionem repugnantem substantiæ religiosi status, ib. Professio facta sub conditione indifferenti, de presenti vel de futuro, et in re ipsa subsistente, est valida; si de futuro, non est valida, quousque impleur conditio, ib. Si in eo casu consensus revocatus est ante impletam conditionem, professio est nulla post illam impletam, ib. Professio sub conditione de futuro impleta conditione non est valida, nisi de novo fiat, et detur novus consensus, ib. Qui professus est apposita conditione de futuro, impleta illa, tenetur ad profitendum, ib. Hoc probabiliter procedit, quando talis professio fit in manibus habentis potestatem, non vero in manibus non habentis, sub conditione, si superior consenserit, aut ralam habuerit, probabilius tamen etiam in hoc casu tenetur, ib. Professio facta per procuratorem est valida, si consensus non est revocatus ante usum procreationis, ib. Stando in jure communi, professio per litteras est valida, ib. Quod professio intra religionem vel in ecclesia fiat, non est de substantia illius, ib. Professio facta a femina in religione virorum, si religio sit approbata pro viris et feminis, est validia, non ita si sit approbata pro solis viris, ib. Qui et quales effectus sequantur ex professione validia expressa ratione trium votorum, c. 13. Ratione traditionis, ib. Numerantur alii effectus magis extrinseci provenientes ex jure ecclesiastico, ib. Ex jure divino attribuitur professioni remissio totius culpe et poenæ, quasi ex opere operato, ib. Non aequiparatur professio baptismu vel martyrio, in hoc quod ex opere operato, vel ex speciali privilegio primam gratiam conferat, et facit ex atrito contritum, ib. Est temerarium attribuere hoc professioni, ib. Probabiliter si quis in statu gratiae professionem emitat ex divina liberalitate, remittitur illi totus reatus poenæ temporalis, ib. Probabiliter est hoc provenire ex perfectione et excellentiâ talis operis, ib. Professio assimilatur, et appellatur secundum baptismu, ib. Communis sententia absolute docet, per professionem vota omnia præcedentia extingui, c. 14.

Vota præcedentia, quæ cum professione impleri non possunt, per illam commutantur et extinguuntur, ib. Etiam extinguitur votum peregrinationis terre sanctæ, sive cause devotionis, sive subsidii factum, ib. Item vota pure realia; si tamen sit adjuncta propria humana promissio, illa non commutatur, sed est implenda, si potest, ib. Vota præcedentia, quæ compatuntur cum ipsa professione, extinguuntur per illam, si profitens intendat commutare, ib. Ad hanc communionem faciendam non requiritur superioris auctoritas, ib. Probabilius et tuus est quod hæc commutatio non fiat ipso facto et jure, si profitens illam non intendat, ib. Contrarium in praxi etiam est probabile, ib. Superior potest irritare talia vota post professionem, ib. Votum religionis strictioris non commutatur licet propria auctoritate, sed Prælati etiam dispensantis, ib. Sic illicite profitens non tenetur transire ad arctiōnem religionem, nam valida est talis commutatio ib. Votum religionis arctioris post professionem factum obligat, neque potest irritari a Prælato, ib. Sive votum sit ingrediendi tantum, sive perseverandi, ib. Per vota simplicia Societatis post biennium facta non extinguuntur ipso jure et facto vota præcedentia, ib. Vide Societas Jesu, Votum religionis. Vinculum professionis ex parte profitentis est omnino indissolubile, c. 15. Item ex parte religionis, ib. Professus e religione ejectus tenetur ad illam redire, si a Prælato revocetur; et quamdiu non profitetur in alia religione, tenetur observare vota et alias observantias graviores suæ religionis, ib. Item semper manet sub speciali obedientia Papæ, a quo cogi potest ut revertatur ad suam religionem, ib. Item sic ejectus et habitu privatus manet Episcopo subjectus, ib. Vinculum professionis etiam ex mutuo consensu religionis et religiosi dissolvi non potest, ib. Quo jure sit indissolubile hoc vineulum, ib. In quo sensu sit indissolubile jure ecclesiastico et naturali, ib. Opinio D. Thomæ assertoris, professionem esse omnino indispensabilem etiam a Summo Pontifice, c. 16. Hæc opinio juxta aliquos non potest defendi sine errore, ad minimum non videtur multum probabilis, c. 17. Defendi potest sine censura, minus tamen probabilitate, et cohærenter, juxta declarationes Pontificum, ib. Ponuntur variæ modi illam defendendi et intelligendi, ib. Summus Pontifex potest dispensare in professione, c. 16. Numerantur variæ personæ professæ, cum quibus dispensatum fuit ut uxores ducerent, ib. Pontifex potest dispensare valide, quamvis illicite, sine causa in solemnitate voti, non ita in ipso voto, c. 17.

Dispensatus legitime a Pontifice sine causa in voto solemni potest valide contrahere matrimonium, adhuc tamen manet obligatio resultans intrinsece ex ipso voto, ib. Major causa requiritur ad dispensandum in professione, quam in votis simplicibus nude sumptis, ib. Prælatus religionis non potest dispensare in professione subditi, c. 15. Item non potest ita dimittere incorrigibilem, ut ipsum statum religiosi illi auferat, ib. Neque summus Pontifex hoc potest facere et dispensare valide in professione, nisi detur causa justa, ib. Potestas ordinaria dispensandi in professione, tam de facto, quam de jure immediate, est in solo Summo Pontifice, c. 18. Hanc potestatem habebant olim Episcopi circa sibi subditos, ib. Nunquam licet, etiam in gravissima necessitate, Episcopis per episcopatam dispensare in professione et votis solemnibus ib. Oppositum est probabile, ib. Professionis vinculum nunquam cessat ex natura rei propter aliquam urgenter necessitatem, nisi a superiori potestate dissolvatur, ib. Vide Castitas religionis seu solemnis. Ad professionem faciendam quomodo possit quis obligari, cum sit opus consilii, l. 1, c. 1. Ex professione nulla manet irritum votum obedientie et paupertatis, l. 2, c. 16. Castitatis vero aliquando, ib. Professio non fit invalida propter votum profitendi, vel aliam mere internam obligationem; fit vero si ab extrinseco detur aliqua necessitas, vel obligatio, ut, verbi gratia, inter novitium et religionem de facienda vel admittenda professione, l. 4, c. 2. Professio seminarum non est nulla, quamvis omitatur examen Episcopi a Concilio Tridentino prescriptum, l. 5, c. 1. Professio impedit, si non fiat cum licentia, ingressum alterius religionis, vel laxioris, vel prohibitæ, c. 4. Professio nulla a principio non fit valida per tacitam sequentem, quando prior servatur sed existimatione valoris et obligationis illius, l. 4, c. 6. Per professionem non extinguitur commoditas usufructus, nec jus ad illam, sed transit ad monasterium, ib. Non ita penso, ib. Assignantur modi quibus professio invalida fieri potest, l. 7, c. 1. Professio ita aliquando est nulla, ut nunquam possit fieri valida, aliquando vero possit, ib. Professio facta in religione non approbata nunquam fit valida quoad vinculum professionis; quoad valorem vero votorum, potest esse valida, si dentur requisita, ib. Professio facta a perpetuo amente ita est nulla, ut nullo modo ratificari valide possit. Item facta ab Episcopo, vel conjugato post matrimonium consummatum, quatenus durat in statu impotentiae propter defectum licentiae, vel a Pontifice, vel ab altero coniuge, ib. Professio semel invalida (quæ tamen est capax remedii) solo tractu temporis non fit valida ablatio defectu, sed opus est ut iteretur consensus, ib. Probabile est sufficere in hoc casu tempus, quod defuerat, supplere, ib. Probabilius et securius est, ex quocumque defectu

professio sit nulla, necessario premitendum integrum probationis annum, ut possit ratificari, ib. Si bona fides intercessit, talis religiosus saltem post ratificatam professionem retinet locum antiquitatis, quem acquisivit, ib. Ad iterandam professionem nullam sufficit tacita, nisi religio expressam postulaverit, ib. Quando professio expressa ita fuit nulla, ut in foro Ecclesiae de ejus nullitate constet, vel constare possit, qui illam tacite solum confirmavit, non potest eligi in Praelatum, et si eligatur, nulla erit electio, nec poterit tuta conscientia acceptare, ib. Quando vero non potest constare probabiliter, ostendenda electio, ib. Quando professio bona fide facta est simpliciter nulla, per se loquendo nullum habet effectum, per accidens autem potest habere aliquem, magis in foro externo quam in interno, c. 2. Professio ita facta, quamdiu existimatur valida, obligat ac si esset valida ratione ignorantiae, ib. Si haec ignorantia sit publica, et communis existimatione judicetur professus, omnes actus professorum proprii, etiam validam professionem supponendo ab eo exerciti, sunt validi, ib. Sic professus potest in foro externo obligari ad permanendum in religione, et obediendum, et ipse tenetur aliquo modo parere huic sententiae, ib. In predicto casu si talis sit dubius de nullitate professionis, tenetur parere sententiae; imo, quamvis non intercedat sententia, non potest sua auctoritate se eximere a religione, et tenetur ad ratificantam professionem, ib. Si vero sit certus coram Deo de nullitate professionis, quam ab initio bona fide fecit, non tenetur ratificare illam, quamvis per sententiam cogatur in religione manere. Item non tenetur ad internam observantiam votorum et regularum, sed tantum ad externam, et neque ad hanc, secluso scandalum: item potest relinquere religionem sive vi, in ria et scandalum; solum obligatur ad parendum exterius illi sententiae, non resistendo per vim, ib. In hoc casu consulendum est tali personae ut priorem professionem ratam habeat, ib. Probabile est, si talis dubitationem moveat circa nullitatem professionis, cum nifil probare possit, juste posse a religione obligari ad professionem iterandam, et tunc ipse tenetur ex animo iterare, ib. Ad idem tenetur, quamvis a religione non obligetur, si in aliquo casu non possit sine scandalum et periculo religionem relinquere, ib. Professio nulla ex defectu consensus propter fictionem profitentis, per se non obligat ad statum religiosum, aut iterandum, aut vota servanda, per accidens vero potest obligare, ib. Quando professio est nulla tantum ex jure ecclesiastico, per se habet effectus in jure expressos, ib. Professio facta in religione Mendicantium ante expletum annum probationis, ante Concilium Tridentinum obligabat ad ingrediendum aliam religionem, post Concilium est omnino invalida, et nullum habet effectum, ib. Idem dicendum de professione tacita, facta per susceptionem habitus professorum intra annum novitatus, ib. Professio conjugati sine licentia consortis est nulla, neque obligat ad vota paupertatis et obedientiae, sed solum ad votum simplex castitatis, ib.

Ex intentione vero profitentis, neque ad hoc obligabit, si non intendit vovere castitatem, nisi ut annexam religioni, ib. Professio hoc secundo modo facta, secluso scandalum, non impedit matrimonium, primo vero modo impedit propter simplex votum castitatis, ib. Si quis suscipiat habitum religionis cum proposito mutandi vitam, ibi non intervenit professio expressa nec tacita, ib. Quae obligatio resulhet ex professione cum tribus votis solemnibus facta in manibus non habentis potestem admittendi et incorporandi religioni? ib. Post professionem invalidam simpliciter potest quis licite relinquere habitum et religionem, qui in foro conscientiae incurrit apostasiam aut excommunicationem, c. 3. Item relieta religione potest assumere quemcumque statum, ib. Professio invalida in foro Ecclesiae et valida coram Deo est moraliter impossibilis; si tamen contingat quod professio valida coram Deo in foro Ecclesiae probari non possit, vel quod sit valida, vel quod sit facta, tenetur eam servare in conscientia, nullumque dubium circa illam movere, ib. In probanda professione nulla, non credendum ipsi religioso etiam juranti, nisi aliunde sufficiens probatio detur, ib. Ut Ecclesia reputet professionem nullam, non satis est ut probetur invalide factam, sed requiritur ut sufficienter constet exterior factam esse cum tali defectu irritante, ib. Qui certus est professionem esse nullam, et in foro externo id probare non potest, habet jus relinquendi religionem propria auctoritate, et assumendi alium statum, etiam matrimonii, ib. Tenebitur tamen ex quo fuit in mala fide et in mora, vel ratificandi professionem, vel relinquendi religionem ad restituendum quidquid de bonis religionis consumpsit in propriis usus, habita ratione obsequiorum quae fecit religioni eo tempore, ib. Quando professio nulla probari potest, non debet exire propria auctoritate, sed petendo libertatem suam ab ecclesiastico Praelato, ib. Ad hoc tenetur in conscientia, et si contrarium faciat, peccat graviter, et tenetur non uti privilegiis religionis, et amisit jus ad gaudendum; postquam tamen exivit, non tenetur redire, ib. Item, non incurrit ipso facto excommunicationem vel poenam aliam ipso jure impositam apostatis; et quamvis sub excommunicatione jubeatur redire, et ut contumax declaretur, non tenetur in conscientia, nec ligatur censura, nisi quoad exteriorem ejus observantiam, ib. Talis propria auctoritate dimittens religionem excusat a culpa, quando ob eam rem in careere detinetur, vel aliter impeditur ne jus suum postulet, vel non potest alia via vexationem illam vitare; et si probare potest in foro Ecclesiae hac impedimenta, non incurrit poena a Concilio Tridentino imposita, ib. Item, quamvis temere dimittat habitum, si postea velit reassumere ad hoc ut audiatur, et voluntarie redeat (non vero si invite capiatur), bene potest illi concedi audientia ex quadam aequitate et benignitate, ib. Qui volunt causam nullitatis professionis praetende-

re, ante quinquennium elapsum a die professio- nis illam intentare debent, alioquin non audiuntur, ib.

Hoc intelligitur tam de professione expressa, quam de tacita, ib.

Quis sit dies professionis a quo quinquennium com- putatur, ib.

Hoc decreto nec statuit, nec potuit statuere Concilium ut elapsu quinquennio, talis persona vel maneret religiosus professus sine proprio consensu, ib.

Vel teneretur in conscientia ad permanendum in religione in perpetuum ejus obsequium, ex vi prescriptionis aut poenae, ib.

In aliquibus casibus admittenda exceptio, ut, non obstante quinquennio elapsu, quis audiatur, et assignantur, ib.

Milites S. Joannis comprehenduntur sub hoc decreto, non vero milites aliorum ordinum militarium, ib.

Quid teneatur facere religiosus, qui post quinquennium non auditur, cum certus sit se non esse religiosum, ib.

Tacita professio est vera professio, l. 8, c. 1.

Quot modis fiat, ib.

Primus modus professionis tacite secundum jus antiquum erat, quando quis induebat habitum proprium professorum, ib.

Requirebatur tamen annus pubertatis, ib.

Non ita annus novitatus, ib.

Secundus modus professionis tacite erat per usum actuum, qui sunt proprii professorum, ib.

Ex sententia aliquorum, probabiliter requirebatur ad hanc tacitam professionem, ut fieret in habitu saltem novitiorum cum perseverantia per triduum, ib.

Solus actus proprius professorum sine voluntaria habitus professorum susceptione non sufficit ad tacitam professionem, ib.

Utrumque requiritur, et assumptio habitus professi et exercitium actus ejus, l. 6, c. 19.

Quando solus habitus professorum assumitur, requiritur perseverantia tridui post habitum assumptum, ut professio tacita facta censeatur; quando vero adjungitur exercitium actus, tunc statim censemur facta, ib.

Probabilius tamen etiam etiam in hoc casu requiri- tur perseverantia per triduum, ib.

Ante hoc triduum non est valida professio tacita, etiam in foro conscientiae, ib.

Quae et qualis scientia requiratur ut professio sic facta teneat in utroque foro, ib.

Quae conditiones requirantur, tam ex parte religio- nis quam tacite profitentis, ib.

Certior modus professionis tacite post annum novi- tatus expletum, est gestare habitum professorum, et hoc duplicitate potest contingere, ib.

Quas conditiones necessarias requirat, ib.

Alius modus tacite profitendi est per solam suscep- tionem cuiuscumque habitus religiosi, etiam proprii novitiorum, si post publicum votum simplex religionis assumatur, ib.

Rejicitur tamen, ib.

Post Concilium Tridentinum non fit professio tacita intra annum novitatus, c. 20.

Expleto anno probationis fieri potest, ib.

Dubius modis potest fieri: primo, si quis, expleto anno novitatus, et decimo sexto aetatis, sponte

sua habitum proprium et distinctum professorum assumat, ib.

Secundo modo fit tacita professio, si quis per inte- grum annum (qui annus debet inchoari post ex- pleatum decimum sextum aetatis) probationis, ges- tet habitum religionis indistinctum patenter, ib.

Cum solo habitu proprio et omnino distincto novi- torum, quidquid aliud ei adjungatur etiam post expletum annum novitatus, et decimum sextum aetatis, non fit tacita professio, ib.

Ut professio tacita sit valida, requiritur positivus consensns formalis vel virtualis profitendi, et non sufficit negativus, ib.

Professio tacita est vera professio; ad illam requi- runt omnes conditions quae ad expressam, c. 21.

Habet omnes effectus quos expressa, exceptis in jure declaratis, ib.

Duae exceptiones sunt in jure: prima est, quod pro- fessio tacita, facta ante expletum annum novitatus, non obligat religioni in qua professus est, sed religioni in genere, ib.

Ipsa tamen religio obligatur ad retinendum sic pro- fessum, ib.

Hæc juris exceptio non habet locum in professione tacita, que fit deferendo communem habitum professorum per integrum annum, ib.

Neque in professione tacita que modo fit post Con- cilium Tridentinum, ib.

Secunda exceptio est, quod tacite professus non potest eligi in Praelatum sue vel alterius religionis. Potest tamen active eligere, ib.

Professus an testari possit, vide Paupertas solemnis. Quinquennium a Concilio Tridentino prescriptum ad probandam professionis nullitatem, vide supra hac ipsa rubrica, l. 7, c. 4.

R

RATIHABITIO.

Ratihabitio de futuro non confert jurisdictionem, l. 9, c. 11.

Vide Professio.

BEATUS POENE TEMPORALIS.

Vide Professio.

RECIPERE, ET RECEPATIO IN RELIGIONE.

Receptio in religione, ut fiat valide, requirit potesta- tem in recipiente, l. 5, c. 40.

Juxta constitutionem Sixti V., ut valida sit receptio, requiritur ut recipiendus sit major sex decem anni; deinde ut præcedat inquisitio de parentibus solum, non vero de illorum conditione aut qualitatibus. Item de patria, vita ac moribus, ib.

Recipi potest in religione expositus, cuius parentes, vel patria ignoratur, facta prius diligenti inquisitione, ib.

Inquisitio hic requisita sufficit, quæ ad humanam fidem faciendam satis est; qualis est duorum vel trium testium absque suspicione, juridice, et cum juramento interrogatorum a fidelis ministro ad hoc munus constituto, per religionem aut Praelatum ejus, ib.

Non requiritur probatio de bonitate recipiendi per testes, sed solum probatio quod non habeat cri- mina impudentia, ib.